Fem-ho fàcil | Redacció | Actualitzat el 06/10/2020 a les 13:12

Les notícies més importants del mes de setembre en Lectura Fàcil

Suplement mensual en col·laboració amb Alba Jussà i l'Associació Lectura Fàcil

[nointext]
IMPORTANT:
Recomanem llegir les notícies de la secció *Fem-ho fàcil* des de l'ordinador perquè el format s'ajusta a les pautes de Lectura Fàcil.
Si les llegeixes des del mòbil, posa'l en format horitzontal.

[despiece]**El diari Pallars Digital publica les notícies en Lectura Fàcil**
Dia 16 de setembre de 2020

Foto de persones de Pallars Digital i Alba Jussà reunits. Foto: Mireia Badia

Pallars Digital és el primer diari de Catalunya
en adaptar notícies a Lectura Fàcil.
Cada mes adaptarà les 10 notícies més importants del Pallars
amb l'ajuda de l'entitat Alba Jussà

La Lectura Fàcil és una adaptació de textos
perquè siguin més fàcils d'entendre i llegir.
S'utilitzen paraules senzilles i frases més curtes.

Les notícies en Lectura Fàcil es podran llegir a partir de l'octubre
en una secció del diari que es diu: "Fem-ho Fàcil".

Pallars Digital i Alba Jussà tenen l'ajuda de l'Associació de Lectura Fàcil (ALF).
L'ALF és una entitat que vol facilitar la lectura
i el dret a la informació a tothom
sobretot a les persones amb dificultats per llegir.

Les dificultats de lectura les poden tenir les persones
amb trastorns d'aprenentatge o diversitat funcional,
persones que estan aprenent l'idioma, nens petits i gent gran.[/despiece]
[despiece]**Un incendi crema una casa de fusta a Llimiana**
Dia 3 de setembre de 2020

Foto de la casa de fusta cremant. Foto: Ruben Bañuelos

Un incendi ha cremat una casa de fusta a Llimiana.
La casa encara s'estava construint.
Els bombers de la Generalitat han apagat el foc
amb 10 camions i 1 helicòpter.
No hi ha hagut cap persona ferida.[/despiece]
[despiece]**Un excursionista ha mort en caure 200 metres**
Dia 5 de setembre de 2020

Un excursionista ha caigut a prop del poble d'Àreu
quan caminava per la zona de Port de Boet
i la muntanya Pica Roja.

L'excursionista ha caigut 200 metres a dalt de la muntanya
de la Pica Roja.

El Grup de Recolzament d'Actuacions Especials (GRAE)
és un equip de bombers que fan rescats en zones on costa d'arribar.
El GRAE ha tret a la persona morta amb helicòpter
i l'ha portat fins a Tírvia.[/despiece]
[despiece]**Troben una cria d'escurçó ibèric en un cotxe a Pobla de Segur**
Dia 10 de setembre de 2020

Foto de la serp a dins del cotxe. Foto: Agents Rurals

Un veí de la Pobla de Segur
s'ha trobat un escurçó al seu cotxe.
L'escurçó és una serp verinosa.
El veí s'ha sorprès de veure l'escurçó
i ha trucat als Agents Rurals perquè l'agafin.

Els Agents Rurals han contactat
amb un equip de científics de Barcelona i de València.
Els Agents Rurals volen saber quin tipus d'escurçó és.
Els científics han confirmat que l'escurçó del cotxe
no és típic del Pallars. És un escurçó ibèric.

El veí de Pobla ha explicat que venia de Soria.
Per això, els Agents Rurals han deduït que l'escurçó
ha entrat al cotxe a Soria,
quan hi carregaven unes caixes d'hortalisses.[/despiece]
[despiece]**La Policia Local pot multar els cotxes dins de la Pobla de Segur**
Dia 11 de setembre de 2020

Foto de vehicles mal aparcats a un carrer de Pobla de Segur. Foto: Ajuntament

L'Ajuntament de Pobla ha aprovat un nou reglament
sobre el trànsit.
El nou reglament vol millorar la seguretat als carrers de la ciutat.
Per això, la Policia Local pot multar les persones
que incompleixin les normes de trànsit: els conductors
i els vianants.

El preu de la multa dependrà del tipus de falta.
Existeixen faltes lleus, greus i molt greus.
Les faltes lleus poden costar fins a 100 euros.
Les faltes greus poden costar fins a 200 euros.
I les faltes molt greus poden tenir
una multa de fins a 500 euros.

Les persones podran pagar la meitat de la multa
si la paguen abans de 20 dies.
Si no estàs d'acord amb una multa
pots reclamar a l'Ajuntament.

Però existeix una multa encara més gran
i que no es pot reduir
pels conductors que posin inhibidors de radar als seus cotxes.
Els inhibidors serveixen per bloquejar la senyal
dels radars policials, i estan prohibits.
Les multes per tenir inhibidors de radar al cotxe
costen 6000 euros.

Tampoc es pot aparcar més de 15 dies al mateix lloc
ni posar la música del cotxe molt forta.

Les infraccions més comunes a Pobla de Segur són:
aparcar malament, creuar el carrer per llocs
on no hi ha pas de vianants,
i anar amb patinet molt ràpid per la vorera.[/despiece]
[despiece]**Les entitats d'excursionistes volen que es limiti el pas per la muntanya**
Dia 15 de setembre de 2020

A la foto s'observa molta gent dalt de la muntanya Pica d'Estats.
Estan fent una cua molt llarga per fer-se una foto. Foto: PN Alt Pirineus.

Aquest estiu moltes persones han anat de vacances a la muntanya
i han visitat espais naturals que estan protegits.
La gran quantitat de visites han massificat camins i muntanyes,
com per exemple, la Pica d'Estats.

A la foto s'observa molta gent dalt de la muntanya Pica d'Estats.
Estan fent una cua molt llarga per fer-se una foto.

La Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC)
és una federació formada per 400 entitats de Catalunya
i té 85.000 socis. Demana al govern que aprovi lleis
perquè es reguli el trànsit a la muntanya.

La FEEC vol limitar el número de persones a la muntanya
per evitar que es deteriori i protegir
els animals i plantes que hi viuen.

La FEEC explica que algunes persones
no coneixen les normes dels Parcs Naturals
i van poc preparades per pujar a llocs perillosos
de l'alta muntanya.[/despiece]
[despiece]**Obriran una via verda entre Sort i Rialp**
Dia 18 de setembre de 2020

Foto de la presentació del projecte de la via verda. Foto: ACN

Aviat hi haurà una via verda que unirà els pobles de Sort i Rialp.
Les vies verdes són camins planers i adaptats per anar en bicicleta,
a peu o a cavall. Els vehicles amb motor, com ara els cotxes,
no hi podran passar.

La Generalitat pagarà 2 milions d'euros per les obres de la via verda,
i volen que s'acabi de construir el mes de febrer de l'any 2021.

La via verda farà casi 3 quilòmetres de llargada
i tindrà més de 2 metres d'amplada.
Passarà pel costat de la carretera i del riu Noguera Pallaresa.

Els alcaldes de Sort i Rialp estan satisfets amb el projecte.
Expliquen que gràcies a la via verda el veïnat i els turistes
podran practicar esport.
A més, si les persones es mouen sense cotxe
contaminaran menys i cuidaran el medi ambient.[/despiece]
[despiece]**L'empresa Cal Tomàs torna a guanyar uns premis gastronòmics**
Dia 23 de setembre de 2020

A la foto hi ha la família de Cal Tomàs. Foto: Cal Tomàs

Cal Tomàs és una empresa familiar de La Pobla de Segur.
Es dedica a la ramaderia i a fer embotits de primera qualitat.

Aquest any Cal Tomàs torna a guanyar el premi "Great Taste Awards"
L'empresa Cal Tomàs ja el va guanyar els anys 2017 i 2018.

Els premis "Great Taste Awards" es donen a Anglaterra
i són els premis alimentaris més importants del món.
El jurat del premi ha provat productes de més de 106 països.
Ha decidit el menjar guanyador valorant: barreja d'ingredients, el gust,
la olor, la textura i la presentació del producte.

Cal Tomàs ha guanyat el premi per 2 productes:
les minisecallones del Pirineu i les hamburgueses ecològiques.
Els productes premiats s'han etiquetat amb un segell especial
del "Great Taste" i el podran utilitzar durant 3 anys.[/despiece]
[despiece]**L'heliport de Tírvia potser es trasllada a la Seu d'Urgell**
Dia 23 de setembre de 2020

A la foto es veu l'heliport de Tírvia. Foto: Arxiu

El Consell Comarcal del Pallars Sobirà informa
que la Generalitat de Catalunya potser trasllada l'heliport de Tírvia
a la Seu d'Urgell.

L'heliport de Tírvia (Pallars Sobirà) és una base d'helicòpters
que es va construir els anys 90.
És de la Generalitat de Catalunya i els Bombers la gestionen.

El Consell Comarcal del Pallars Sobirà vol que l'heliport
es quedi a Tírvia i demana una reunió
amb el conseller d'Interior de la Generalitat
per solucionar aquest tema.
El conseller d'Interior es diu Miquel Samper.

Carles Isus és el president del Consell Comarcal.
Ell explica que l'heliport de Tírvia està ben situat
per fer rescats a les muntanyes de l'Alt Pirineu i Vall d'Aran.

Finalment, la Generalitat de Catalunya i els Bombers han contestat
que no volen traslladar l'heliport a la Seu d'Urgell.[/despiece]
[despiece]**Els Bombers rescaten un escalador al Congost de Collegats**
Dia 28 de setembre de 2020

A la foto hi ha els bombers i l'equip d'emergències rescatant a l'escalador. Foto: SEM

Un escalador es va fer mal al turmell mentre escalava
una muntanya del congost de Collegats.
El congost de Collegats està a prop de La Pobla de Segur.
L'home es va fer mal a les 7 de la tarda
i es va quedar atrapat a la muntanya.

Els bombers van arribar on hi havia l'escalador a les 11 de la nit.
L'helicòpter no podia volar perquè era de nit.
Per això, els bombers i l'equip d'emergències van dormir
amb l'escalador ferit a la muntanya.

L'endemà al matí, l'helicòpter es va enlairar
per treure a l'escalador de dalt de la muntanya.
L'helicòpter va portar l'escalador fins a La Pobla de Segur
i una ambulància el va portar fins a l'hospital de Tremp.

El rescat va durar 13 hores en total.[/despiece]